

zima 2012

Ježiško sa narodil, radujme sa

Každý sa poteší dobrej správe. V súčasnosti je toľko nepríjemných, urážlivých a smutných správ, že sa človek poteší, keď počuje niečo pekné, príjemné. Odjakživa to tak bolo. Aj pred 2 000 rokmi boli betlehemejší pastieri skormútení: rímske jarmo, vysoké dane, krutý kráľ Herodes... Odrazu sa tma rozplynie, nastane svetlo, nebeský posol prináša dobrú správu: narodil sa Spasiteľ, v betlehemskej maštálke prišiel na svet Ježiško. Srdcia pastierov sa naplnili radosťou a pokojom. Práve túto radosť prežívame každé Vianoce. Keď sa počas Štedrého dňa na vianočnom stromčeku rozžiaria svetlá, zaspievame si pekné vianočné piesne, aj my začujeme anjelský spev. Pekné Vianoce má iba ten, kto sa na ne pripraví. Iba ten, kto učinil pokánie, pomeril sa s hnevníkmi, odpustil tým, ktorí mu ublížili, bude mať počas Vianoc v srdci mier.

Iba toho srdce sa počas Vianoc naplní radosťou, kto sa podelil s núdznými, všimol si duševne či telesne trpiacich a pomohol im, vypočul si tých, čo majú problémy, a pomohol vstať tým, čo padli. Symbolom Adventu je ve-

niec so štyrmi sviečkami – tie predstavujú štyri adventné nedele. Každú nedeľu zapálime jednu sviečku, aby nás upozorňovala, že nemáme žiť v tme, lež vo svetle. Počas Adventu 6. decembra oslavujeme svätého Mikuláša – biskupa. Je

patronom nášho kostola. Poznáme jeho život, vieme, že sa vyznačoval robením dobrých skutkov. Aj deti z našej obce šli podľa jeho príkladu, keď si podelili mikulášske darčeky s tými deťmi, ktoré by inak na Mikuláša nič nedostali. Množstvo darčiekov a sladkostí sme poslali na východné Slovensko do mnohopočetných rodín. Často je ich vianočným darčekom to, čo im naše deti pošlú. Nasledujme príklad svätého Mikuláša zakaždým, keď zazrieme jeho sochu na tomášovskom námestíčku pred kostolom alebo jeho obraz v kostole. Pomyslime na to, že iba vtedy budeme skutočne šťastní, keď sa dokážeme podeliť s núdznými. Pri každom dobrom skutku sa nám srdce naplní radosťou.

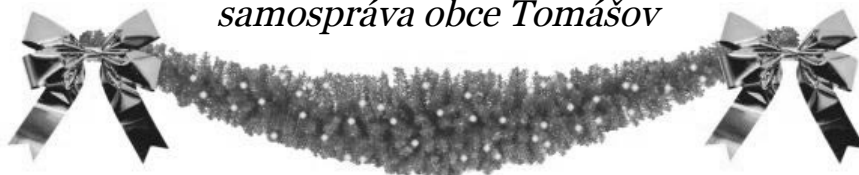
Každému želám šťastné a pokojné Vianočné sviatky a požehnaný Nový rok.

(Foto: Lýdia Korecká)

Ján Zsidó, dekan

Občanom našej obce prajeme požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok!
samospráva obce Tomášov

Tomášovské tradície

Tím členov komisie školstva a kultúry úspešne zorganizoval počas roka 2012 sedem obecných akcií. Koniec roka je obdobím rekapitulovania. Preto mi dovoľte z kalendára akcií pripomenúť tie najúspešnejšie.

Obdobie fašiangov už tradične ukončujeme akciou Pochovanie basy. V posledný deň fašiangov v spolupráci s Klubom dôchodcov v Tomášove organizujeme najskôr veľký maškarný ples pre deti a večer fašiangovú zábavu plnú veselých, odvážnych aj netradičných masiek pre dospelých. Táto fašiangová zábava končí o polnoci veľkým smútkom za zosnulou basou a končiacim sa obdobím radosti a veselosti.

Už tradične organizujeme popri Stavaní mája aj akciu Deti rodičom, rodičia deťom. Deti v školách vyrábali rôzne produkty a rodičia ich kúpou podporili jednotlivé školy. Ciele tejto akcie boli dva: prezentovať šikovnosť a zručnosti detí a ich učiteľiek a finančne podporiť školy. Výrobky boli nápadité, pestrofarebné, praktické a aj na okrasu. Deti použili kúpený

Pochovávanie basy (Foto: autor)

aj odpadový materiál, ale najcennejšie bolo, že ich všetky vyrobili naše ratolesťi.

Novú formu zvolila komisia pri gratulácii mamičkám k ich sviatku. Vyhlásili sme literárno-výtvarnú súťaž na tému Moja mama. Víťazné články, ako aj víťazné kresby sme uverejnili v obecnom spravodaji číslo 1/2012.

Každoročne najúspešnejšou

akciou sú oslavy Dňa detí. Organizujeme ju v spolupráci s komisiou športu a mládeže. Tohtoročná veľkolepá oslava detí bola v znamení pirátskej párty.

Šikovnosť tomášovských detí pri aranžovaní vianočných adventných venčiek už poznáme z minulých rokov. Ukázali nám ju aj tento rok počas vianočných trhov v 1.adventnú nedeľu

pred kultúrnym domom. Už od rána sa stánky škôl prehýbali pod množstvom rôzneho vianočného tovaru. Adventné vence posvätil pán dekan. Návštevníci vianočných trhov mali možnosť ochutnať tradičné vianočné pochúťky a vianočný punč.

Mikuláš prišiel tento rok za tomášovskými deťmi do kultúrneho domu. Po krátkom programe, ktorý si pre neho deti pripravili, ich obdaril sladkosťami. Nakoniec Mikuláš, anjelik a deti spoločne rozsvietili vianočný stromček.

Veľmi milou akciou sa stal živý Betlehem. V spolupráci s oddielom skautov sme už po druhý raz vytvorili na nádvorí kostola živý Betlehem. Ježiška zohrievali živé zvieratká, boli tu Mária, Jozef aj traja králi.

Na záver ďakujem všetkým členom komisie školstva a kultúry za ich celoročnú aktívnu a obetavú prácu.

Vážený občania v mene komisie Vám prajem radosťné prežitie vianočných sviatkov a šťastlivý Nový rok!

*Jozef Lipka,
predseda komisie*

Vianočné sviatky očami hasičov

Blížia sa Vianoce – sviatky pokoja, čas stretnutia rodín, radostných iskričiek v očiach našich detí, a to nie len pri rozbaľovaní darčiekov. Dovoľte preto aj nám, profesionálnym hasičom, aby sme Vám zažehali ich príjemné prežitie v kruhu najbližších. Príprava na vianočné sviatky je sprevádzaná zhomom. Nesmieme zabúdať predovšetkým na bezpečnosť, pretože toto obdobie je charakteristické aj zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru. Naše domovy sú dnes doslova pre-

plnené vysoko horľavými materiálmi vyrobených z umelých vlákien, ktoré veľmi ľahko horia. Požiare v bytoch sa vplyvom blízkosti horľavých materiálov rýchlo šíria a môžu spôsobiť rozsiahle materiálne škody, ale i vážne zranenia.

Majme na pamäti, že horiacia sviečka je otvorený oheň a každý rok počas vianočných sviatkov dochádza k požiarom od horiacich sviečok umiestnených predovšetkým na adventných venčoch. Požiare vianočných stromčekov od

nekvalitného a nesprávne inštalovaného osvetlenia, skraty nekvalitných elektrických svietnikov sú taktiež nepríjemnými skutočnosťami, ktoré by mohli narušiť pokojnú a slávnostnú atmosféru najkrajších sviatkov v roku. Príčinou nešťastia, bolesti a škôd spôsobených na majetku je každoročne aj rôzna zábavná pyrotechnika. Ak si chcete dožiť aj toto potešenie, nepoužívajte doma vyrobené pyrotechnické hračky. Používajte len ohňostroje, rakety, svetlice,

delobuchy zakúpené v obchode. Pri manipulácii s nimi sa riadte odbornými radami a návodom. Zábavná pyrotechnika nepatrí do rúk detí, preto ju starostlivo uchovávajte mimo ich dosah.

Príslušníci Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Pezinku Vám želajú príjemné prežitie vianočných sviatkov a v Novom roku 2013 veľa zdravia, šťastia, pokoja a pohody.

*kpt. Ing. Škvarková
OR HaZZ v Pezinku*

Obzrime sa za rokom 2012

O pár dní bude aj tento rok minulosťou. A tak nastáva čas hodnotenia – obzrime sa teda spoločne dozadu.

Neviem, či budete so mnou súhlasiť, ale ja som spokojný s tým, čo sa nám v Tomášove podarilo uskutočniť v tejto celosvetovej ťažkej ekonomickej situácii.

V areáli základných škôl sme vybudovali viacúčelový odvodňovací asfaltový koberec. Hlavne našim žiakom slúži aj rekonštruovaný chodník na Školskej ulici.

Na budove materskej školy v dvoch horných triedach sme dali vymeniť okná a opraviť komín (vyvločkovaný a nafarbený).

Tu si dovoľm s informovať, že do našich školských a stravovacích zariadení chodia deti aj z iných obcí, nielen zo školského obvodu. Len päťdesiat percent žiakov má trvalé bydlisko Tomášov. To znamená, že obec prispieva aj na Netomášovčanov.

Už funguje kamerový systém s tromi kamerami: na detskom ihrisku, na autobusovej zastávke a na námestí pred kultúrnym domom.

Dokončili sme 1. etapu výstavby kanalizácie v časti obce Doma: výtláčné potrubie od futbalového ihriska k prečerpávačke, ktorá bude na konci Lesnej ulice. Žiaľ, po začatí prác vyšli najavo rôzne nedostatky zo strany projektanta. Museli sme vybavovať zmeny v dôsledku zlého projektu, čo prinieslo aj určité finančné navýšenia. Dúfam, budúci rok toto dielo dokončíme. Na Seneckej ulici premostenie chodníka (existujúci chodník prepojený na most) slúži k bezpečnej premávke našich občanov. Pri kuchyni v ZŠ sme vybudovali lapač tukov, aby sa mastnoty nedostali do

kanalizácie

Veterná ulica, ktorá bola v najhoršom stave, je rekonštruovaná – nový asfaltový koberec, hydrant, uzávery na pitnú vodu, ako aj dažďová kanalizácia sú obnovené.

Dávnejšie predanú časť pozemku zo školského areálu (predali sme ho za účelom výstavby hokejovej haly, ktorá sa, žiaľ, neuskutočnila) sme kúpili späť za cenu, za ktorú sme ho predali.

Pokračovali sme vo výsadbe stromov pri areáli Poľnohospodárskeho družstva na Hlavnej ulici (tu ich vandali vylámali). Vyčistili sme pätnásť všakovacích jám na dažďovú vodu, lebo tieto sa časom zanesú blatom.

Veľké problémy nám narobilo poškodené kanalizačné a vodovodné potrubie v nájomných bytoch na Školskej ulici. Dva byty boli už roky podmáčané. Bolo v nich potrebné kompletne vymeniť dlažbu, parkety, opraviť steny a po vysušení ich vymaľovať.

Žiaľ, vyskytli sa problémy s neplatičmi – s nájomníkmi, ako aj s tými občanmi, ktorí nám dlhujú kanalizačné a iné poplatky. Preto sme museli pristúpiť k nepopulárnym opatreniam: neplatičov budeme musieť vysťahovať a pohľadávky postúpiť exekútorovi.

V obci máme separovaný zber odpadu, presnejšie povedané druhotných surovín. Každá domácnosť musí mať podľa zákona platenú nádobu na komunálny odpad. Doma triedime papier a drobné plasty. V obci sú rozmiestnené kontajnery na sklo a plechovky. Taktiež v cintorínoch sú kontajnery na triedený odpad. (Žiaľ, veľa občanov na to zabúda.) Dovoľme si upozorniť občanov, že je zakázané nosiť

odpady z domácnosti na cintorín. Funguje aj zberný dvor. Nakoľko pneumatiky a nespracovateľné plasty, koberce, penovú gumu nikto nespracováva, za ich likvidáciu obec musí platiť (ako aj za odvoz papiera, plastových fliaš, skla). Museli sme zaviesť „symbolické“ poplatky. Napríklad občan za jednu pneumatiku z osobného auta (čo váži 8 kg) zaplatí 1 €, obec za odvoz jednej tony pneumatík zaplatí 96,40 €. Odpadu je čím ďalej, tým viac, ale separovaním dokážeme znížiť nespracovateľný odpad a tým získame druhotné suroviny. Ich opätovným spracovaním šetríme pôvodné suroviny. Prosím občanov, aby nenadávali pánovi Kozicovi na zbernom dvore, keď dodržiava predpis. Veď prečo by mali platiť všetci za odpad jednotlivca. „Keď vyprodukuješ odpad, tak zaplať jeho likvidáciu.“ Opotrebované pneumatiky po výmene treba nechať v pneuservise.

Od októbra sú na obecnom úrade traja kontrolóri zo Správy finančnej kontroly Bratislava. Vykonávajú vládny audit zameraný na finančné prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu v rokoch 2009 – 2011.

ženi spoluobčania! Obecná samospráva pracuje tak, aby väčšina občanov bola spokojná. Nie je to ľahká úloha. Prosíme s, aby ste si aj Vy uvedomili svoje povinnosti a nie len práva. Napríklad: pozametať, pokosiť, očistiť chodník od smetí pred svojou parcelou. Aby bola spokojnosť vzájomná.

Prajem každému občanovi krásne Vianoce a šťastlivý rok 2013.

*Jozef Szalay,
starosta obce*

Aj seniori by sa mali vzdelávať

Obec v rámci rekonštrukcie kultúrneho domu a okolia vybudovala tzv. počítačovú miestnosť. Je tam 8 počítačov napojených na internet. Po dokončení rekonštrukcie do miestnosti chodili mladí ľudia, ale to trvalo iba 3 roky. V súčasnosti je miestnosť s počítačmi nevyužitá. Nie je to škoda?

Žiaľ, v dnešnej praxi je bežné, že ľudia nad 50 rokov sú odsunutí na druhú koľaj. Život sa však celkom určite nekončí ani po šesťdesiatke a spoločnosť – našťastie – si čoraz väčšmi uvedomuje hodnotu starších ľudí. Dôležitý je však potenciál človeka, ktorý sa dá využiť, a nie jeho vek.

Nesmieme zabúdať, že s rastom očakávanej dĺžky života sa predlžuje aj vek odchodu do dôchodku. Aktívne starnutie znamená naplno sa zapájať do diania spoločnosti aj prostredníctvom ďalšieho vzdelávania.

Niektoré spoločnosti, poskytujúce rôzne služby, plánujú platby za ich služby uskutočňovať len v elektronickej forme. To znamená, že v každej domácnosti by mal byť internet a niekto z rodiny by mal vedieť na ňom pracovať, aby rodine mohli „doručiť“ faktúru. Za písomné formy fakturácie sa zavedie poplatok.

Prečo o tom píšem? – ako som už uviedol: počítačová miestnosť v kultúrnom dome je nevyužitá. Ponúkame našim seniorom možnosť jej využitia. Navštevovaním počítačového kurzu by sa mohli vzdelávať. V spolupráci s Klubom dôchodcov by sme za určitý primeraný poplatok vedeli zabezpečiť inštruktorov na výučbu.

Je tu šanca, treba ju len využiť.

Jozef Szalay

Bezpečne – hravo – zdravo

To je súčasné motto materskej školy v Tomášove. Prečo? Z prozaického dôvodu. Dvor materskej školy je v poslednom období terčom kritiky verejnosti, ale hlavne zákonných zástupcov detí, ktoré našu MŠ navštevujú. Kritika je oprávnená.

Nestačí totiž, že dvor je čistý a udržiavaný. Vzhľadom na požiadavky dnešnej doby je nemoderný, máloatraktívny a čiastočne i nebezpečný.

To bol hlavný dôvod, prečo som využila ponuku na zamestnanecké granty od rodičov a vypracovala som niekoľko projektov, ktoré sú zamerané na celkovú revitalizáciu dvora MŠ.

Prvý projekt bol síce neúspešný, ale s druhým

som uspela a čakám na vyhodnotenie ďalších dvoch projektov.

Cieľom je vybudovať pre deti bezpečnú a atraktívnu zónu zábavy a aktívneho oddychu, osadiť novú hraciu zónu, obnoviť niektoré pôvodné hracie prvky, skrášliť a spríjemniť prostredie školského dvora, a tak zvýšiť atraktivitu exteriéru materskej školy z pohľadu rodičov i detí. Budú tu môcť rozvíjať svoju telesnú zdatnosť, pohybové schopnosti a zručnosti.

Máme za sebou kus dobre vykonanej práce, začo ďakujem rodičom, ktorí sa aktívne zúčastnili prác na úprave dvora materskej školy v niekoľkých etapách. Obnovili sme nátery na starých preliezačkách a lavičkách, vymenili sme drevené sedáky na preliezačkách, vyrezali sme suché kríky a konáre stromov, pohrabali sme neporiadok a lístie. Vzniknutú veľkú kopy odpadu odviezli na zberný dvor dvaja šikovní oteckovia.

Vysadili sme dreviny a trvalky do záhonu, ktorý sme prikryli textíliou a zasykali vymývanými kameňkami. Dreviny a kríky sme vysadili aj v ostatných častiach areálu MŠ. Upravili sme terén a dosiali trávnu. Vyčistili sme chodníky od trávnatého porastu,

Pri práci pomáhali aj najmenší (Foto: B. R.)

ktorý bol najprv chemicky ošetrovaný, aby sme dosiahli patričný efekt. Upravili sme okolie pieskoviska. Odstránili sme nebezpečné kovové preliezačky, upravili sme zemeguľu na sedenie so stolíkom a znížili sme ďalšiu preliezačku, aby bola bezpečnejšia. Pod vahadlové hojdačky sme osadili gumené dopadové plochy. Na dvor MŠ pribudol domček s pieskoviskom, ku ktorému sme položili dlažbu pre kvalitnejšiu hru.

Získali sme finančné prostriedky na jednu pružinovú hojdačku a ďalšie dve sme zaplatili z občianskeho

združenia. Takto sa nám zatiaľ podarilo zatraktívniť exteriér materskej školy.

Deti strávili krásnu jeseň bezpečne, zmysluplne a v estetickjšom priestore dvora pri edukačných aktivitách a hrách, čím si rozvíjali perceptuálno-motorickú oblasť. Otuzovali sa vzduchom, slnkom a vetrom. Zároveň si vytvárali pozitívny vzťah k životnému prostrediu.

Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie Orange.

Beata Korpášová,
riaditeľka MŠ slov.

Vianoce

Vinšujem Vám tieto slávne sviatky, narodenie Krista pána aj svätého Štefana, aby Vám dal pán Boh zdravia a šťastia, hojnosť Božského požehnanja a po smrti, aby ste kráľovstvo nebeské obsiahnuť mohli!

Krásne Vianoce všetkým želá

Miestny odbor
Matice slovenskej

Tomášovský úspech v Komárne

Na recitačné preteky v prednese duchovnej poézie a prózy pod názvom Bliakujúci kahanček, ktorú vyhlasuje občianske združenie Gabriel, sa tento rok prihlásili dvaja žiaci školy s vyučovacím jazykom maďarským. Obaja si vybrali prózu.

Štvrtáčka Jolana Pomichalová rozprávala Bruna Ferrera: Ostrov. Šiestak Krištof Ūrge súťažil s prózou Ervina Lázára: Zlodej. Posledné kolo súťaže spojené so slávnostným programom sa uskutočnilo 17. novembra v komárňanskom školskom centre Marianum.

Naši žiaci súťažili v rozličných kategóriách. Oba prednesy boli veľmi pekné. Krištof Ūrge, ktorého na súťaž pripravovala jeho mama, sa umiestnil vo svojej kategórii na prvom mieste.

Popoludní si deti pozreli bábkovú hru Matko husiar, ktorú predviedla jedna zo

zúčastnených základných škôl.

Dúfame, že úspešné vystúpenie našich žiakov povzbudí aj ostatných, aby sa v budúcnosti vo väčšom počte prihlásili na túto kvalitnú súťaž v recitovaní.

Alžbeta Csákyová,
učiteľka náboženstva

Uzdravujeme sa, keď tvoríme

ZO zväzu telesne postihnutých v Tomášove /SZTP/ t. č. združuje 75 členov. Aj rok 2012 bol úrodný, vykonalo sa veľa užitočnej práce. Rok sme začali VČS a voľbou predsedu a členov rady, ako aj predsedu a členov kontrolnej komisie. Po voľbách zloženie rady a kontrolnej komisie zostalo nezmenené.

Zloženie Rady ZO: predse-
da Terézia Špaleková,
tajomníčka Klára Vargová,
pokladníčka Anna Pol-
lákova, členovia: Margita
Bohuslavová a Júlia Lépe-
sová. Zloženie KK: predseda
Ján Miklós, členovia: Kris-
tián Kozics, Ján Petrušek.

Na VČS sme schválili ročný
plán činnosti, podľa ktorého
sme sa riadili, a verili sme,
že sa nám bude dariť v
plnení vytýčených cieľov.
Odoberáme 5 výtlačkov
TP + TP časopis Sloven-
ského zväzu telesne postih-
nutých, kde nachádzame
informácie o novelizovanej
legislatíve. Je tu možnosť
prečítať si informácie o
organizovaní podujatí,
školení, seminárov, ako aj
o vlastnej literárnej tvorbe
členov SZTP. 2. júna sme
sa vybrali za kultúrou na
vystúpenie Alexandrov-
cov. Bol to neopísateľný
kultúrny zážitok. Dvadsa-
ateho júna sme cestovali za
zdravím na termálne kúpa-
lisko do Gyóru. Pokiaľ ide
o šport, zmerali sme si sily
na športovom popoludní
17. augusta v areáli klubu
dôchodcov. Naša tradícia
– 4 športové disciplíny a
po súťaži výborný guláš
a príjemné klebetenie.
Krátko po športe sme mali
namierené do záhrad za
najkrajšou úrodou ovo-
cia, zeleniny a kvetov, aby
sme sa nimi mohli popýšiť
na výstave 1. septembra

na Deň obce. Na to, že bol
extrémne suchý rok a naše
obavy priveľké, výstava
sa vydarila a zožala veľký
úspech, uznanie a obdiv.
Sme hrdí, že sme dokázali
vykúziť krásu a pohladit'
dušu návštevníka.

V októbri sa konal XVI.
ročník Benefičného kon-
certu SZTP v Istropolise v Bra-
tislave, na ktorom členovia
našej organizácie nemohli
chýbať. Aj tento rok sme v
spolupráci s obecným úra-
dom a klubom dôchodcov
zhotovili okolo sochy sv.
Mikuláša adventný veniec.
V nedeľu 2. decembra za
prítomnosti pána starostu
a občanov, po posvätení
pánom dekanom a zapálení
prvej sviečky sa mohol začať
aj v Tomášove Advent.

Celoročne sme sa starali o
kvetinový záhon v parku,
okopávali sme ho a vyplieva-
li z neho burinu. 9. decem-
bra sa uskutočnil benefičný
koncert Mariana Plavca v
miestnom kostole. Výťažok
je určený na opravu histor-
ického organa. No a 13. de-
cembra plánujeme sviatočné
vianočné posedenie s tom-
bolou, ktoré zaručene prinie-
sie svetlo a radosť pre zdra-
votne postihnutých.

Toľko sme toho teda stihli
aj vďaka darcom 2 % z daní
a ostatným sponzorom.
Vyslovujem poďakovanie
starostovi obce pánovi Sza-
layovi za podporu a dobrú
spoluprácu, členom rady
a kontrolnej komisie a v
neposlednom rade všetkým
aktívnym členom za hodi-
ny obetavej práce v našej
dobročinnej organizácii.
Na záver prajem krásne
vianočné sviatky a do
blížiaceho sa nového roka
veľa zdravia a úspechov.

Terézia Špaleková
predsedníčka ZO SZTP

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

(1. júl 2012 – 5. december 2012)

Blahoželáme jubilantom!

90. narodeniny
Alžbeta Jursová

85. narodeniny
Nagy Zoltán
Blázsovcis Imrich
Miklós Margit

80. narodeniny
Anna Čavřčková
Lipka Mária
Zuzana Miklósová
Pörsök Gyula
Kristína Figurová
Rozália Janisková
Mária Sztrezenecská

Opustili nás:

Geihoffer Cecília
Gavajda Dezider
Mózes Cecília

Nagy Béla
Nagy Zoltán
Jozef Lipka
Paulína Gabajová

Sľúbili si vernosť:

Tóth Timea
a Henri Lauri Juhani
Heiska
Csehy Tamás
a Naracsiková Veronika
Peter Jerasek
a Nikoleta Méryová
Pavol Ďuriš
a Lucia Sudová
Ján Bohuš
a Veronika Kubičková
Jozef Árva
a Lucia Tóthová
Veronika Szikhardtová
a František Fodor

Vítame ich medzi nami!

Sofia Bouzid
Kristína Ferenčíková
Michal Kosiba
Sara Mrázová
Nina Smolková
Terézia Gregušová
Matúš Mókus

Milé mamičky a detičky

S radosťou Vám oznamujeme, že od 16. októbra 2012 začal svoju pravidelnú činnosť klub detičiek a mamičiek. Stretávame sa každý utorok o 16.00 hodine v miestnom klube dôchodcov. Od januára v nových priestoroch, kde Vás čakáme s bohatým programom a hrami na spostenie spoločne stráveného času.

Tešíme sa na nových členov. Informácie a novinky nájdete na stránke: <http://www.facebook.com/#!/KlubPreMamičkyADetičkyVTomasove> alebo v klube.

členovia klubu

Uznesenie č. 5/2012

zo zasadnutia OZ konaného dňa 5. 11. 2012

Obecné zastupiteľstvo

A: berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení
2. Správu o ponuke nájmu verejného osvetlenia obce spoločnosťou Ecoled solutions, Zámocká 32, 811 01 Bratislava
3. Informáciu o výstavbe kanalizácie v časti obce Doma

B: schvaľuje

1. Úpravu rozpočtu obce Tomášov na rok 2012 rozpočtovým opatrením č. 1/2012
2. Ponuku Prima Banky a.s. na poskytnutie úveru vo výške max. 100.000,- € na spätnú kúpu parcely č. 1226/16 o výmere 3114 m² 2 v k.ú. Tomášov
3. Dohodu o partnerstve s obcou Mórágy v MR

C: poveruje

1. Komisiu finančnú a správy obecného majetku a Komisiu výstavby, územného plánu, dopravy a verejno-prospešnej služby skúmaním ponuky firmy Ecoled solutions o prenájom verejného osvetlenia obce. Termín: do najbližšieho zasadnutia OZ – t.j. 10.12.2012
2. starostu obce vypísaním verejného obstarávania na vyhotovenie dokumentácie „Zmeny a doplnky č. 2“ k ÚP obce Tomášov. Termín: do najbližšieho zasadnutia OZ – t.j. 10.12.2012
3. Komisiu sociálno-zdravotnej a bytovej politiky vypracovaním VZN o poskytovaní finančnej podpory občanom v DSS. Termín: do najbližšieho zasadnutia OZ – t.j. 10. 12. 2012
4. Komisiu finančnú a správy obecného majetku prípravou návrhu rozpočtu na roky 2013, a na roky 2014 – 2015. Termín: do 20. 11. 2012.

Jozef Szalay v.r., starosta obce

Nehanbite sa, naberte odvahu a pridajte sa k nám!

Ochotnícke divadlo MA-SLO výber v Tomášove hľadá do svojho súboru nadšencov, ktorí by si chceli vyskúšať divadelnú prácu ako herci, kulisári, zvukári.

Pracujeme na dobrovoľnej báze, vo svojom voľnom čase, bavíme sa, je to náš koníček. Každý, bez rozdielu veku, je medzi nami vítaný.

Pre akúkoľvek informáciu kontaktujte pána Stana Šubíka. Tel. 0907 724 416 alebo e-mail: stanosubik@gmail.com. Informácie môžete získať aj na facebooku v skupine Divadlo MA-SLO výber Tomášov.

Uznesenie č. 6/2012

zo zasadnutia OZ konaného dňa 10. 12. 2012

Obecné zastupiteľstvo

A: berie na vedomie

1. Výsledok kontroly plnenia uznesení a formálnu zmenu znenia uznesenia č.5/2012 podľa požiadaviek banky
2. Rozpočet obce Tomášov na roky 2014 a 2015
3. Stanovisko kontrolóra obce k návrhu rozpočtu na roky 2013, 2014 a 2015
4. Poskytnutie vianočných poukážok občanom Tomášova, ktorí sú starší ako 75 rokov
5. Informáciu BSK o územnom pláne regiónu
6. Informáciu o liste ZMOS pánovi predsedovi vlády o financovaní ZŠ
7. Informáciu o vypracovaní Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na ďalšie obdobie
8. Informáciu o vytvorení zóny zákazu zastavenia pre automobily na Hlavnej ulici
9. Informáciu o zmenách v zákone o financovaní centier voľného času

B: schvaľuje

1. Rozpočet obce Tomášov na rok 2013
2. Dodatok č. 1. k VZN č. 4/2001 o odpadoch
3. Dodatok č. 1. k VZN č. 3/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
4. Zásady odmeňovania poslancov OZ v Tomášove
5. Zmenu trasy budovanej kanalizácie v časti Doma a tým vyvolané zvýšenie nákladov
6. Zvýšenie dotácie poskytovanej v roku 2012 SK Tomášov o 1600 EUR

C: ruší

1. Zásady odmeňovania poslancov schválené uznesením 2011 bod B dňa 14. 3. 2011.

Jozef Szalay v.r., starosta obce

***V živote je mnoho pekných vecí
a mnoho dobrých vecí,
ale žiadna nie je taká dobrá a
taká dôležitá ako láska!
(Josie Clark)***

Spravodaj obce TOMÁŠOV/FÉL

Vychádza štvrťročne ako publikácia Obecného úradu Tomášov pod vedením starostu Jozefa Szalayho.

Redakčná rada: Lýdia Korecká, Jozef Lipka, Szabolcs Mózes, Barbora Rigóová.

Redakčné spracovanie: Lýdia Korecká, Szabolcs Mózes. Grafická úprava: Szabolcs Mózes. Tlač: Kasico a. s. Bratislava.

Právo krátiť príspevky vyhradené. Náklad 800 kusov. Nepredajné.

Kontakt: Obecný úrad Tomášov, ulica 1. mája č. 5, 900 44 Tomášov. E-mail: tomasov@tomasov.sk.

Rok v pekle

Udalosti druhej svetovej vojny očami pamätníka Imricha Blázsovicša (tretia časť).

Ubytovali nás v starej maštali. Boli v nej štvorposchodové posteľe z neohobľovaných dosák, v osemdesiatcentimetrových odstupoch nad sebou, akurát čo sme sa mohli na nich posadiť. Stalo sa, že cez fúgy v doske sa zošmykol niekomu plášť na spodného suseda a celú noc ho štekľil na nose. Boli sme ôsmi na päť metrov širokej ploche. Prikryvali sme sa konskou dekou, ktorá pri dezinfekčných dňoch, uskutočňovaných v dvoj- až trojtýždňových odstupoch, slúžila aj na to, aby sme si do nej zabalili oblečenie. Vo vytýčený deň sa celá skupina – grupa – pozostávajúca z 240 mužov, vydala k hygienickému stredisku. Tam sme sa vyzliekli a šaty v balíčku z deky sme položili na bežiaci pás, ktorý prechádzal cez plynovú chodbu. My sme postupovali druhou chodbou, kde sme po jednom prešli popod chlórú sprchu, aby sme sa napokon prezentovali pred komisiou. Cieľom tejto prehliadky bolo najmä zistiť, či niekto nemá pod pazuchou tetovanie – takto totiž odhaľovali vojakov SS, ktorých okamžite odizolovali. Čo sa s nimi potom stalo, to nik nevie. V tábore boli len primladí a príliš starí.

Nachádzalo sa tu ešte jedno hygienické zariadenie, a síce latrína. Niekoľko metrov široká a dobre hlboká jama, cez ňu dosky uložené neďaleko od seba, ale len natoľko, aby človek nespadol do jamy. S chlórú tu nijako nešetřili.

Takto plynuli dni, mesiace... Nič sme nevedeli o udalostiach okolitého sveta.

2. svetová vojna (Ilustračné foto: internet)

Naša denná požíveň bola lyžička kryštálového cukru, niekedy plná smietok, s nezvyčajnou vôňou, ale bola. K tomu krajec chleba, nedopečený alebo zhorený, ako sa kedy podaril. Uprostred tábora bola poľná kuchyňa, v benzínových sudoch, vypoďložených tehľami, sa varil čaj. Z času na čas sme dostali aj teplé jedlo. Pre 240 zajatcov musel postačiť jeden benzínový sud váry. Buď sme dostali hlavné jedlo pripravené z vreca obilia, alebo polievku zo zelín pokosených na lúke.

Stalo sa to 9. mája: na voze s konským záprahom priviezli do tábora uhynutého alebo zastreleného koňa. Sekerou ho rozsekali na kúsky a rozdelili do benzínových sudov v poľnej kuchyni. Celé popoludnie koňa varili, počas varenia do kotla pridávali rozličnú burinu. Takto sa chystala slávnostná večera na počesť konca vojny. Po rozdelení večere kuchári povyhádzovali kosti z dna sudov, čo vyvolalo veľký rozruch. Rozpútala sa obrovská bitka o

kosti. Jeden z našich druhov takmer doplatil životom na svoju pažravosť. V neďalekej tehlovej budove sa našťastie nachádzali táboroví dozorcovia, ktorí ruvačku zaraz ukončili. Spomínaného druhu udreli veľkou kosťou do hlavy tak, že mu odrazili jedno ucho. Spolu s niekoľkými ďalšími ranenými ich odviezli do mestskej nemocnice. O niekoľko dní sa vrátil. Poinformoval nás o svetových udalostiach, ale len zo zorného uhla Rusov a Rumunov.

Vtedy sme sa dozvedeli, že sa nachádzame v Marmaróškejskej Sihoti. Kasáreň husárov bola už počas nemeckej okupácie smutne známym zajateckým táborom ruských zajatcov.

Táborový režim trochu poľavil. Prichádzali rozličné delegácie, poverené Medzinárodným červeným krížom. Dúfali sme, že sa čoskoro oslobodíme z tohto miesta horšieho ako väzenie.

Leto prešlo v monotónnej každodennosti. Raz prišla aj delegácia, ktorá nám

rozdala ovocie a zeleninu, no nesmeli sme sa s nimi zhovárať. Nevedeli sme, ako vyzerá okolitý svet. Žili sme v obrovskej neistote. Niekoľko ráz nás navštívil náš tomášovský spoluzatec Lajos Hajas, ktorý pracoval v táborovej pekární. Tajne nám priniesol pod plášťom na plochu prerezaný bochník chleba. Chcel pomôcť krajanom, teda nám, bývalým regrútom z Báču.

A opäť len neistota. Často nás popadol smútok, túžba po domove. Raz jedného, raz druhého. Navzájom sme sa utešovali, dúfajúc v slobodu.

Moje 18. narodeniny: blížila sa jeseň, báli sme sa zimy. Veď jednu sme už prežili v zákopoch. Stačilo.

Pri jednej pravidelnej kontrole odrazu sedelo viac členov komisie za stolom, prikrytým červeným súknom. Po jednom si zapisovali naše údaje. Táto akcia trvala celé týždne a my sme dúfali, že konečne sa niečo stane.

Koncom októbra ozbrojenci vypravovali mužov so začiatocnými písmenami priezvisk A a B na stanicu a nasmerovali ich do dobre známych nákladných vagónov. Po niekoľkých dňoch cesty sme z vagónov vystúpili v Segedíne na dvore mlyna. No už nás nestrážili ozbrojenci.

Veľmi sa mi uľavilo, cítil som sa takmer slobodný. Pracovníci Červeného kríža nás vítali čajom, prihovárali sa nám po maďarsky. Podľa mien nás volali do kancelárie, kde sa nás vypytávali na všetky podrobnosti, ktoré zaznamenali do zápisnice. Dostal som doklad – „bumášku“. Meno som mal napísané azbukou, doklad opatrený pečiatkou Červenej armády. Pustili ma na slobodu.

Kde je moja vlasť? V Mórágyi? V Tomášove?

Dvadsať storočie prinieslo svetu, ale najmä národom Európy veľa utrpenia. Prvá i druhá svetová vojna si vyžiadali obrovské obete.

V našich končinách sa reťazec ľudského utrpenia ani po skončení 2. svetovej v roku 1945 neskončil. V roku 1948 sa v novoutvorenom Československu na podnet niektorých domácich politikov uskutočnila tzv. výmena obyvateľstva. Vtedajšia československá vláda sa chcela zbaviť občanov nemeckej a maďarskej národnosti. Židov a Cigánov likvidovali už počas vojny.

Nemcov vyhnali takrečeno z minúty na minútu. Museli opustiť svoje obydlia s 10–15 kilogramovým batôžkom. Všetok majetok tu museli zanechať. V niektorých rodinách nestihli ani dojesť pripravený obed, pretože vonku stálo nákladné auto, ktoré ich malo odviezť. Žandári vyzbrojení samopalmi dohliadali na naskladanie týchto úbožiacov.

Maďari, ktorí reslovakizovali, mohli zostať doma. Na mnohých miestach sa to uskutočnilo nedôstojným spôsobom. Ľudia museli maďarskú zástavu v prítomnosti žandára podupať. Vystaňovanie Maďarov sa uskutočnilo nasledovne: najprv išla inteligencia – učitelia, farári, lekári. Potom nasledovali zámožnejší gazdovia – tí sa dostali do Maďarska. Mnohé rodiny odviezli v dobytých vagónoch do Čiech. Českí gazdovia si z nich vybrali ako na dobytčom trhu. Iba tie rodiny mali „cenu“, kde boli najmä muži vhodní na prácu. Z Čiech sa o niekoľko rokov neskôr väčšina rodín navrátila domov, dostali späť aj domy a majetky.

Iná bola situácia u vysídlených do Maďarska. Už nikdy

Odhalenie pamätníka v Mórágyi (Foto: TEOL)

sa nevrátili na rodnú hruď, do vlasť svojich predkov. Z Tomášova, počnúc septembrom 1948, vysídliť 38 rodín. Ich mená sú zvečnené na mramorovej tabuli umiestnenej v kostole. Väčšina tomášovských rodín sa dostala do Mórágy, v Tolnianskej župe. V ich domoch sa usídlili prisťahovalci z Maďarska. Okrem domov dostali aj majetok pôvodných obyvateľov. Mórágy mal v roku 1930 presne 2 029 obyvateľov. V súčasnosti ich má asi 850. Ťažké časy, ustavičný boj o moc a majetok sa odzrkadlili aj v histórii Mórágy. Namiesto Maďarov zahynuvších v boji s Tatármi a Turkami sem v minulosti prišlo srbské obyvateľstvo. Neskôr, v prvej polovici 18. storočia pribudli ľudia z nemeckých oblastí a o dve storočia neskôr tu našli

útočisko Maďari vyhnaní zo Sedmohradska a zo Slovenska.

Pre Tomášovčanov zvyknutých na rovinu Mórágy predstavuje malé Tatry. Najväčší výškový rozdiel na úseku troch kilometrov v dedine dosahuje minimálne 50 metrov. Čo asi cítili ľudia z Podunajskej nížiny, keď tu zastalo nákladné auto, vyložili ich a povedali: tu je vaša domovina? Samozrejme, rozplakali sa, srdce im šlo puknúť od žiaľu. Ich nohy ani plúca neboli zvyknuté na také výškové rozdiely. Dobytok uhynul, veď aj on bol zvyknutý na rovinu. Jedným slovom: pre tomášovských ľudí toto okolie predstavovalo doslova peklo. Nestačilo teda, že museli zanechať otcovizeň, ešte si aj museli zvykať na síce krásne, ale pre

nich neprijateľné prostredie. Mórágy bola takmer čisto nemecká dedina. Švábov, ako ich nazývali, presídlili do Nemecka a na ich miesto prišli Tomášovčania. Keď som bol asi pred 12 rokmi po prvý raz v Mórágyi, rozpovedali mi nasledovnú historiku: Keď nákladník dorazil do dediny, zastavil pred veľkým domom. „Vystúpte, toto bude váš dom,“ povedal komisár. Vošli sme do dvora. Na prvý pohľad bolo jasné, že ide o uprataný švábsky gazdovský dvor. Zrazu z domu vyšiel jeho majiteľ. Komisár mu povedal: „Vezmite si veci a choďte do maštale, odtiaľ bude patriť dom týmto tu.“ A ukázal na nás. „Čo bude s nami, kým prideme na rad?“ gazda tým myslel vystaňovanie. „Dovtedy budete v maštali, aj tak vás odtiaľto o pár dní odvezú,“ povedal komisár. Niekoľko dní sme žili takto, nemecká rodina v maštali a my v ich dome. Oni plakali v maštali a my v dome.

Z dedinky Mórágy vystaňovali 1 477 ľudí, čo predstavovalo 88 percent po nemecky hovoriaceho obyvateľstva. Na ich miesto prišli rodiny zo Sedmohradska (32), zo Slovenska (41) a z Juho-slávie (2). Vystaňovalci aj prisťahovalci doma zanechali príbuzných, majetok, zosnulých. Nedobrovoľne opustili vlasť, aby si ako cudzinci našli v neznámom kraji nový domov.

Časom si však zvykli, spoznali sa navzájom a prijali túto nepriaznivú skutočnosť. Začali spoločne rozvíjať a riadiť obec. Ich potomkovia poznajú vlasť rodičov iba z rozprávania. Pre nich je už Mórágy vlasťou, aj keď ich korene siahajú niekoľko sto kilometrov ďalej.

Koncom októbra 2012

vedenie našej obce dostalo pozvanie z obce Mórágy. Pod vedením tamojšej samosprávy sa na mórágyskom cintoríne odhalil pomník na pamiatku utrpenia vystaľovalcov a prisťahovalcov. Na tomto dojímavom obrade opäť ožili spomienky na prekonané utrpenie. Zúčastnila sa ho takmer celá dedina. Prišli aj poslanci maďarského parlamentu, takisto duchovní, tak katolícky, ako aj evanjelický. Po tom, ako miestny starosta Henrik Glöckner spolu so mnou odhalil pomník, nasledovali recitácie a spevy a následne v kultúrnom dome aj tanečné vystúpenie nemeckých a maďarských súborov. Predstavitelia oboch obcí v prítomnosti miestnych poslancov sa dohodli na

kultúrnej, spoločenskej aj športovej spolupráci. Zmluvu podpíšeme v roku 2013. Nech už bola minulosť, „hra“ politikov bažiacich po moci, ktorá spôsobila smrť a utrpenie miliónov ľudí, akákoľvek: odpusťme im, ale nezabúdajme! Nech je minulosť pre nás poučením: vlast' nie je vymedzená hranicami štátov, národnosť nepredstavuje izoláciu, ale práve naopak, v jednej vlasti môže vedľa seba vo vzájomnej láske a úcte žiť viac národností. Veď náš život a osud sú si podobné, radosť aj bolesť rovnaká, a to nám žiadna politika nesmie pokaziť! Buďme hrdí na náš materinský jazyk, na našu národnosť, ale vážme si a prijímajme aj inakosť!

Jozef Szalay, starosta

Novinka v školskej hádzanej

Inter Tomášov, to sú dve nové družstvá mladších žiakov a žiačok, ktorí sú od septembra nováčikovia v súťaži Bratislavského krajského zväzu hádzanej.

Tieto družstvá tvoria výlučne žiaci Základnej školy v Tomášove. Chlapci aj dievčatá sa pripravujú na zápasy v Športovej hale v Tomášove počas záujmovej činnosti na športových krúžkoch, za čo patrí poďakovanie obci. Novinkou je tiež historicky prvé hádzanárske dievčenské družstvo z Tomášova, prihlásené do krajskej súťaže.

Dievčatá aj chlapci majú za sebou bohatý program jesennej časti súťaže, v ktorej ich čakali najmä skúsení súper, pri ktorých museli platiť nováčikovskou daňou, majú však za sebou aj víťazné zápasy. Počas jesene odohrali deti 30 zápasov, z toho polovicu na ihriskách súpera. Zato patrí veľká vďaka rodičom, ktorí ich na zápasy dopravovali vlastnými autami, tým však vytvárali neopakovateľnú atmosféru

pri povzbudzovaní svojich ratolestí. Je to veľký úspech športu v Tomášove, pretože až 50 detí trávi po škole čas pravidelne zmysluplnou športovou činnosťou!

Za obrovský úspech treba považovať aj historicky prvé medailové umiestnenie žiakov ZŠ Tomášov na Okresnej súťaži v hádzanej v Senci, kde spomedzi všetkých škôl v seneckom okrese obsadili chlapci tretie a dievčatá štvrté miesto. Väčšina chlapcov a dievčat, ktorí sa zaslúžili o tento úspech ZŠ Tomášov, je aktívna práve na športových krúžkoch a sú tiež členmi Interu Tomášov.

Držme deťom palce aj na jar, majú pred sebou ďalšie tri desiatky zápasov, stovky hodín prípravy, stovky najazdených kilometrov na ihriská súpera, ale aj množstvo radosti zo zábavy pri športovaní.

Viac info o súťaži, tabuľky a prehľady získate na stránke www.bkzh.sk

Kristian Lesko

Futbalová jeseň vo výsledkoch

Výsledky našich mužstiev

IV. liga seniorov

1. Lokomotíva Devínska N. Ves	13	10	2	1	25:8	31
2. FK Slovan Most pri Bratislave	13	9	2	2	38:16	29
3. FK Vajnory	13	9	1	3	31:15	28
4. FK Lamač Bratislava	13	8	0	5	32:18	24
5. ŠK Tomášov	13	7	2	4	24:15	23
6. FK ŠK Danubia Bratislava	13	6	2	5	30:19	20
7. SFC Kalinkovo	13	5	1	7	21:20	16
8. TJ Čunovo	13	5	1	7	17:19	16
9. MFK Rusovce	13	4	3	6	17:26	15
10. FK BCT Bratislava	13	5	0	8	12:25	15
11. ŠK Igram	13	5	0	8	14:29	15
12. ŠK Vrakuňa Bratislava	13	3	2	8	17:24	11
13. LP Domino Bratislava B	13	3	2	8	13:26	11
14. TJ Hrubý Šúr	13	2	3	8	20:51	9

Družstvo žiakov

1. OŠK Chorvátsky Grob	8	7	0	1	38:12	21
2. ŠK Nová Dedinka	7	6	0	1	27:7	18
3. TJ Hrubý Šúr	7	5	0	2	38:9	15
4. ŠK Tomášov	8	5	0	3	45:21	15
5. ŠK Igram	7	3	1	3	17:17	10
6. MŠK Kráľová pri Senci	6	2	1	3	19:20	7
7. FK Slovan Most pri Bratislave	8	2	0	6	18:34	6
8. TJ Malinovo	7	1	0	6	9:54	3
9. FK Družstevník Blatné	6	0	0	6	7:44	0

